

<i>Cassida vibex</i>	Hammar.
» <i>thoracica</i>	»
» <i>sangvinolenta</i>	»

Coccidula scutellata, Hammar.

Hippodamia segetalis m. fl. variteter Hammar.

Adimonia mutabilis »

Halyzia impustulata »

Coccinella magnifica, Iggesunds bruk.

» *14-pustulata*, n. Helsingland i mängd på Storön i Forsa socken äfven Hammar.

BIDRAG TILL KÄNNEDOMEN OM SKANDINAVIENS FJÄRILSFAUNA

AF

K. FR. THEDENIUS.

NYA ELLER MINDRE KÄNDA FYNDORTER FÖR FJÄRILAR.

(Forts. från pag. 101).

Oeneis Jutta Hb. Denna fjärl synes icke tillhöra fjällen utan de lägre belägna, fuktiga skogstrakterna och mossarne i norra och mellersta delen af Skandinavien. WALLENGREN uppgifver 61° nordlig polhöjd såsom den sydligaste trakten i vårt land, der den blifvit funnen, nämligen i Ore socken i Dalarne. Såsom varande en nordlig art, borde den icke gå så långt sydligt i kustprovinserna. Den är dock icke sällsynt i Helsingland och D:r R. HARTMAN tror sig hafva sett den i skogarne nära Gefle. Ännu sydligare har den blifvit funnen under sista sommaren, ända ned på Wermdön, öster om Stockholm. Skolynglingarne GUSTAF ZETTERLUND och EMIL HOLMGREN fångade två exemplar af denna fjärl den 27 Juni 1880 på en vidsträckt myr vid Långvik på Ingarön på 59,4° latitud.

Fjärilarne synas icke vara så noga med latituden. Detta är väl icke heller underligt. De sofva såsom pupor under den kallare årstiden. Om sommaren är det nog tillräckligt varmt för dem äfven långt norr ut. Mera se de

på lokalen och näringsväxterna. Genom fortsatta forskningar finner man snart, att de icke förekomma på få och inskränkta lokaler utan på lokaler af samma beskaffenhet — ofta långt aflägsna från hvarandra. Så är *Pararga Dejanira* LINN. (*Achine*) funnen litet hvarstans i Östergötland och Skåne. Intressant skall det blifva att se, om vi kunna återfinna denna fjärl vid Drottningholm, der den enligt WALLENGRENS »Dagfjärilar» blifvit tagen af BELFRAGE.

Smerinthus Tiliæ L. Jag anser det icke vara särdeles ondt om denna fjärl, ehuru den mindre lätt påträffas. Larven kryper vanligen högt upp i lindarne och fjärilen sätter sig icke på plank och andra lågt belägna hvilställen. Icke heller synes den sällskapa med de andra skymningsfjärilarne vid deras besök på blommande syrener. Uppgiften i WALLENGRENS arbete om Skymningsfjärilarne, att denna art är i Sverige funnen ända till Simo bruk i Upland är beroende på ett tryckfel. Bruket heter Gimo.

Acherontia Atropos L. Då det händt att påträffandet af denna fjärl blifvit omtaladt i allmänna tidningarne, torde det kunna ursäktas, om jag omnämner, att ett exemplar, som jag har i min samling, blifvit fångadt vid Strömsbro nära Gefle; ett annat, som jag äfven har, i Films sockens klockaregård (på vinden) nära Dannemora grufvor; mitt tredje vid Åsby i Kolbäcks socken i Vestmanland och ett fjerde exemplar vid Hästveda station i Skåne. I professor O. TH. SANDAHL'S samling finnes ett exemplar, taget vid Lännersta på Vermdön nära Stockholm, ett från Ångermanland och ett från Luleå. Uppgiften i WALLENGRENS arbete om skymningsfjärilarne, att larven lever bland annat på *Lycum europæum*, bör rättas till *Lycium europæum*. Som bekant hör slägtet *Lycium* till växtfamiljen Solanaceæ — larvens näringsväxter. Larven uppgifves vara ofta nog anträffad på Öland.

Sphinx Convolvuli L. Då WALLENGREN gaf ut sitt intressanta arbete öfver skymningsfjärilarne, kände man ej denna art såsom fångad i vårt land af andra än ZETTERSTEDT och FALLÉN. Båda hafva funnit den i södra Skåne. WALLENGREN har sedan fångat många exemplar af den ståtliga fjärilen i sitt pastorat Farhult och med sin vanliga frikostighet har han delat med sig deraf åt sina entomologiska vänner. Under sommaren 1874 lyckades det lektorn d:r N. C. KINDBERG att vid Hofby i vestra Eneby socken i Östergötland fånga ett exemplar af denna sällsynta fjärl. Exemplaret, som han godhetsfullt skänkt mig, är ganska afnött, men fullt igenkänneligt. Det har måhända flugit lång väg.

Sphinx Pinastri L. På samma ställe, der lektor KINDBERG funnit *Sphinx Convolvuli*, har han funnit en form af *S. Pinastri*, som är ganska olik den vanliga. På framvingarne saknas de tre mörka strecken, men i stället finnas der två bruna, krokbojda och mångkantiga tvärband, som dela vingarne i tre afdelningar. Man skulle kunna tro att det är en annan art; men tecken till likartad teckning finner jag hos några exemplar af *S. Pinastri*, som jag eger, men icke på långt när så utbildad, som på exemplaret från Östergötland.

Deilephila livornica Exp. (*S. lineata* FABR., Mant.). På samma ställe — Hofby i vestra Eneby socken i Östergötland — har lektor KINDBERG funnit ett exemplar af denna art. Exemplaret har han förärat mig. På

fångstplatsen växte *Lonicera Caprifolium* i mängd, och den växten böra fjärilsamlare ifrigt plantera, ty den tyckes kunna locka till sig fjärilar från aflägsna trakter. Skymningsfjärilarne flyga långa vägar, ledda af blommornas vållukt om aftnarne. *Lonicera Periclymenum* torde vara nästan lika godt lockbete, ty dess blommor lukta äfven godt och starkt på qvällarne.

Så vidt jag vet, är denna fjärilsart icke förr funnen i Skandinavien. Den är till och med tämligen sällsynt i Tyskland. Det svenska exemplaret är ovanligt stort. Dess artkännemärke är: Olivbrun. Framvingarne ofvantill med hvita, snedt gående tvärstrimmor, följande vingnerverna och ett bredt, blekt grågult, långsgående, tandadt band, som når ända ut till vingspetsen. Bakvingarne ofvantill rosenröda med svart bas och ett bredt, svart band efter hvardera kanten. — Till storlek och vingarnes form liknar den mycket *Deilephila Galii* OCHS., men skiljes lätt på de hvita strimmorna på framvingarne. På mellankroppens öfre sida har den äfven två långsgående, hvita strimmor, hvilka icke finnas hos *D. Galii*. — Figurerna N:o 65 och 112 för SPHINGES i HÜBNER'S »Sammlung europäischer Schmetterlinge» framställa fjärlilens utseende.

Macroglossa OCHS. Båda arterna förekomma talrikt i nordligaste delarne af Upland. Vid Elfkarleby kyrkoherdeboställe har jag midsommartiden fångat dem i stor mängd, då de midt på dagen i solhettan svärmat omkring syrenblommorna.

Sesia tipuliformis (L.) WALLENGREN säger att denna art är den allmännaste hos oss. Så är den nog. Af de andra har jag sällan funnit något exemplar. Men denna art har gjort mästerstycke i min trädgård, der den förekommit i hundratals. Den har under åren 1878 och 1879 tagit lifvet af nästan alla mina vinbärsbuskar, både röda och svarta.

(Forts.)

SMÄRRE MEDDELANDEN:

Zerene Hyale L. är i år funnen i stor mängd i Skåne vid Kristianstad (LILLJEBORG) och Wedelsbäck (MÖLLER); flera exemplar togos under Augusti i Blekinge vid Spandelstorp (J. ANKARCRONA); en ♂ i Östergötland vid Kudby prestgård på Vikbolandet den 12 Aug. (G. ADLERZ); en ♂ vid Stockholm vid södra ändan af Nyboda-tunneln den 20 Juni (O. BERGSTRÖM).

Af *Zerene Edusa* FABR. fångades förliden sommar 2 ex. vid Wedelsbäck (MÖLLER) och 1875 i Aug. ett ex. i närheten af Linköping (TOLLIN).

Från Dr O. M. REUTER har jag mottagit följande bidrag till Stockholms-traktens insektfauna:

»Att Stockholms-trakten är synnerligen rik i faunistiskt hänseende och ännu, oaktadt de talrika exkursioner, der blifvit gjorda, har att erbjuda den svenska faunan rätt mycket af intresse, har jag under några i densamma före-